რედაქცია:
ტფილისი, ფრეილინის ქუჩა, № 13.
ხელის მომწერნი გაზეთის დასაკვეთად მიჰმართვენ რედაქციას დილის 10 საათიდან 3 საათამდე ადამოს 6—7 საათამდე და „წერა-კითხვის გ... საზოგადოების“ წიგნის მაღაზია.
ხელ-მოუწერავ წერილებს რედაქცია არ ბეჭდავს
პირისპირ მოლაპარაკება რედაქტორთან შეიძლება ყოველდღე.
ტელეფონი № 363.

# ცნობის ფურცელი

ყოველ-დღიური სახალხო გამოცემა

გაზეთის ფასი
ერთის წლით 6 მან., ნახევარი წლით 4, მან
თითო ნომერი 3 კაპეიკი
ფასი განცხადებისა
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 10 კაპ.
მეოთხეზე 5 კაპ.

Редакція
„Цнобисъ Пурцели“
Тифлисъ, Фрейлинская № 13.
Телефонъ № 363.


## ქართული თეატრი
**ხუთშაბათს, 29 იანვარს**

ქართული დასის არტისტებისაგან წარმოდგენილი იქნება
«მარუტყვეთა მფარველ საზოგადოების“ სასარგებლოდ

I

## რაც გინახავს ვეღარ ნახავ
კომედია სამ მოქმედ. თხზ. ა. ცაგარელისა

II

## ატუკანტი მელაძე
2 მოქმ. კომ. თარგ. ივ. მაჩაბელისა, იმერულ კილოზე გადაკ. დ. მესხისაგან

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია
დასაწყისი 8 საათზე. რეჟისორი ძ. მესხი

---

## მინდა ვიყიდო
(12—3)
## ცოცხალი

კავკასიის გარეული ცხოველები:
ირმები, ჯეირნები, გარეული თხები, შურთხები, ჯიხვები, ვეფხვები, არჩვები, არნები, ფოცხვერები. გარეული ღორები, ჯორცხენები და სხვ.
საჭიროა აგრეთვე დიდრონი ირმის რქები.
მსურველთ მიჰმართონ პირადად ან წერილით მიხეილის ქუჩაზე № 106, გზოში; ზარამიკის სახ.
**ჰუგო ვინკლერს**
Тифлисъ, Михайловская, № 106, Гуго Винклеру.

---

## ფორტოპიანოს ქარხანა
## ა. კოპპისა

მიხეილის ქუჩა № 132, ტფილისში
ამით საყოველთაოდ იუწყება, რომ იგი ამზადებს და აკეთებს ფორტოპიანოს თავისს ქარხანაში ახალის საქვეყნოდ ცნობილის მექარხნეს **ბლუტნერის** წეს-რიგით ✝ მოწყობით.
სიმაგრე და სისწორ-სიწმინდე საქმისა საგანგებოა

**Фортепіанная фабрика А. Коппъ**
*Тифлисъ, Михайловская ул. № 132*
Приготовленіе піанино по новѣйшей конструкціи
всемірно извѣстной фабрики **Блютнера**
За пѣвучесть тона и прочность полноручательство (25—15)

---

გამოვიდა და ისყიდება
წ. კ. გ. საზოგადოების და ქართველთა ამხანაგობის მაღაზიებში
## გლეხი-კაცის ისტორია
ერკმან-შატრიანისა
თარგმანი ფრანგულით **ივ. მაჭავარიანისა**
ნაწილი პირველი: **საერო კრება.**
ნაწილი მეორე: **სამშობლოს განსაცდელი.**
ფასი თითო ნაწილისა **სამი აბაზი**
კარგს ქაღალდზე ხუთმეტი შაური

—

იქვე ისყიდება ი. მაჭავარიანის თარგმანები:
**ბრჭყალები** 3 მოქმ. დრამა პოლ ერვიესი. ფასი 30 კაპ.
**ივდითი** ტრაგედია 5 მოქმ. ჯიაკომეტისა. ფასი 30 კაპ.
ვინც ფას-დადებით გაიწერს არა ნაკლებ ხუთი წიგნისა, მანეთზე 30 კაპ. დაუთმობს. (30—11)

---

ორშაბათს, 2 თებერვალს,
«ტფილისის საკრებულოს დარბაზში»
გაიმართება
## საცეკვაო საღამო
«ქართული დრამატიული საზოგადოების» სასარგებლოდ.

დასაწყისი საღამოს 10 საათზე
ბილეთების ფასი 2 მან. 10 კაპ.

ვაჟებისთვის სავალდებულოა ფრაკი, ან ჩოხა, ხოლო სამხედრო უწყების პირნი უნდა მობრძანდნენ მუნდირში; მანდილოსანთათვის გულამოჭრილი კაბები სავალდებულო არ არის.

ბილეთები ისყიდება ორშაბათამდე საღამოს გამგე-დიასახლისს უგან. კნეინა თამარ გრუზინსკისთან, ხოლო ორშაბათს თვით „საკრებულოს“ დარბაზში. (5—1)

---

მთავრობისაგან ნება დართული
პანსიონი და სასწავლებელი
მასწავლებელი ქალის
## ნ. დიდებულიძისა
ტფილისი, მიხეილის ქუჩა, ხერატუროვის სახ. № 146.
ღებულობენ ბავშვებს მოსამზადებლად საშუალო სასწავლებლებში.
ბავშვები მიიღება სასწავლებლად და საცხოვრებლადაც.
მიიღებს აგრეთვე სახლში გიმნ. მოწაფეებს სადგომად და საცხოვრებლად.
პანსიონში ასწავლიან მუსიკას (პიანოზე და ვიოლინო)
მოლაპარაკება პირობებზე დილის 10 საათ. 3 საათამდე.

**Пансіонъ и училище**
Учительницы
**Н. Дидебулидзе**
Тифлисъ, Михайловок. ул. № 146.
Принимаются дѣти женскаго пола приходящ. и полнымъ пансіонерк. Квартиры съ полнымъ содержачніемъ для учениць гимназіи. Обученіе музыкѣ
(150—78)

---

დაიბეჭდა და ისყიდება
**1898 წლის**
## კედლის
## ქართული კალენდარი
შედგ. გრ. ხარჯვაძის მიერ
**ფასი 40 კაპ.**
ისყიდება წერა-კითხვის მაღაზიაში, ს. მ. ლაზარევის სამწერლო ნივთეულობის მაღაზიაში და პროვინციებში ყველა ქართულ წიგნებით მოვაჭრეებთან.
გარეშე პირთათვის ადრესი: Тифлисъ, магазинъ канцелярскихъ принадлежностей, домъ Комоевской церкви. (10—9)

---

პირველი კერძო სამკურნალო
**ექიმის ნავასარდიანისა.**
(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ).
ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეების გარდა.

**დილაობით:**

ბ. ა. **ნავასარდიანი.** 11—12 საათ. სადოსტაქარო, ვენერიული (სიფილისი) საშარდეს ავადმყოფობანი.

ვ. მ. **ჩიქოვანი,** 9—10 საათ. სნეულებანი: შინაგანი, თვალისა და ნერვებისა.

ექიმი ქალი **რუდენკო** $10^{1}/_{2}$—$11^{1}/_{2}$ ს. ბავშვებისა და ქალების ავადმყოფ. და ურის ყვავილს.

ზ. ი. **ბაბანასიანცი.** დილის $11^{1}/_{2}$—12 საათ. ქალთა ავადმყოფობათ.

ი. ფ. **პროტასევიჩი** 12—1 საათ. ყურების, ცხვირის, ყელის და გულის ტკივილებით.

ა. ფ. **კარაპეტიანცი.** 1—$1^{1}/_{2}$ ს. შინაგანი და ბავშვების ავადმყოფ.

ა. გ. **გურკო.** დღით $1^{1}/_{2}$—$2^{1}/_{2}$ შინაგანი, ყურის, ყელის და საშარდეს ავადმყოფობით.

**საღამოობით**

ა. მ. **ზუდინოვი.** 5—6 საათ. შინაგან და ბავშვების ავადმყოფ.

ბ. ა. **ნავასარდიანცი** 6—$6^{1}/_{2}$ ს.

ა. ნ. **შპაკოვსკი** 6—7 საათ. ნერვების, ვენერიულ ✝ ზედაკანის ავად.

ტ. ი. **რუდენკო**—სამკურნალოში გამოიკვლევს ქიმიურად და მიკროსკოპიულად შარდს ნახველს, სისხლს რძეს და სხვ.

რჩევა—დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური; ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერატიებისათვის—მორიგებით.

დირექტორი სამკურნალოსი, დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.

Первая частная лѣчебница *Д-ра Навасардіана*
Тифлисъ, противъ памятн. Воронцову.

---

სამკურნალო და ამბულატორია
## ს. ზ. თოფურიასი
ქუთაისში.
სამკურნალოში 50 საწოლია ავადმყოფთათვის. მიიღებიან ავადმყოფნი: **შინაგანისა, ნერვების, საქირურგო, თვალისა და დედათა ავადმყოფობისანი.**
გადამდებ სენით ავადმყოფნი არ მიიღებიან:
ავადმყოფთ სინჯავენ დილის 11 საათიდგან ნაშუადღევის 3 საათამდე. შინაგან და ნერვების ავადმყოფობას სწამლობს **ს. ზ. თოფურია.**
საქირურგიო ავადმყოფობას და სიფილისს **ზ. კ. გერრატი.**
დედათა ავადმყოფობას მკურნალი ქალი **მ. თ. კოგანი.**
თვალების ავადმყოფობას—**ი. კ. ვარშავსკი.**
ამბულატორიაში არის კაბინეტი, საექიმო და საბაქტეოროლოგიო გამოკვლევისათვის, ელექტრონით წამლობისთვის და მასაჟისთვის.
სამკურნალოს დირექტორი **ს. ზ. თოფურია.**
*Лѣчебница С. В. Топуріа* въ Кутаисѣ.

---

ფოტოგრაფია
ალექსანდრე როინაშვილისა
**ყიდულობს**
ძველ ნივთებს და საგნებს—რკინისას, თუჯისას, ბრინჯაოსის, ვერცხლისას, ოქროსას, თიხისას, ქვისას, ფაიფურისას, რქისას და ძვლისას.
ხელ-საქმეს ძველებურის ხელობისას და ნაქსოვ-ნაქარგს და სხვა.
სამკაულს სხვა ✝ სხვას ძველ დროინდელს ძველს ფულებს და იარაღებს
მსურველთ მიჰმართონ ყოველ-დღე ერევნის მოედანზე საკუთარს ფოტოგრაფიაში
იქვე შეიძლება
**სურათების გადაღება**
იაფად, სწრაფად და ხელოვნურად.
**Фотографія А. С. Роинова**
тамъ-же
*Коллекція древностей*
Тифлисъ, Эриванская пл. д. Харазовой
(100 19

---

გამოვიდა და ისყიდება
მმათა თავართქილაძეთა ახლად გამოცემული
**დრამატიული თხზულება**
აკ. ცაგარლისა
მეორე ტომი, ფასი **50** კაპ.
**კედლის კალენდარი**
**1898** წლის
ფასი **30** კ. (25—22)

---

გამოვიდა და ისყიდება წიგნის მაღაზიებში და ზოგან ეკკლესიებში
გამოცემა
მორჩილის რაჟდენ ბარამიძისა
**ცხოვრება**
ღირსისა ალექსი ღვთის კაცისა
ფასი **5** კაპ. (10—4)


---

## კანონი და მთავრობის განკარგულება.

—

ფოსტა-ტელეგრაფის უწყება. უმაღლესად ებოძათ სამსახურის წელთა შესრულების გამო: ნადვორნი სოვეტნიკობა—კოლეჟსკი ასესორს: სოხუმის ფოსტა-ტელეგრაფის კონტორის უფროსის თანაშემწეს—ელენტს; კოლეჟსკი ასესორობა ტიტულიარნი სოვეტნიკს: ელენოვსკის ფოსტა-ტელეგრაფის კონტორის უფროსს ფხაკაძეს; ტიტულიარნი სოვეტნიკობა კოლეჟსკი სეკრეტრებს: ფოსტა-ტელეგრაფის კონტორათა უფროსების თანაშემწეებს: სარიკამიშისას—მგალობლიშვილს, ახალ-ბაიაზეთისას—ბადრიევს, ზუგდიდისას—აბაზაძეს, და ტფილისის ფოსტა-ტელეგრაფის კონტორის მოხელეს ორჯონიკიძეს: კოლეჟსკი სეკრეტრობა გუბერნსკი სეკრეტარს, სუხუმის ფოსტა-ტელეგრაფის კონტორის მოხელეს ჯაფარიძეს; კოლეჟსკი რეგის-

ტრატორობა; ბაშნორაშენის ფოსტის განყოფილების უფროსს—ჩიკვაიძეს, ტფილისის ფოსტა-ტელეგრაფის კონტორის ზედამხედველს—პაპიაშვილს, ქუთაისის ფოსტა-ტელეგრაფის კონტორის მოხელეს დიფქიაშვილსა და ცაგერის ფოსტა-ტელეგრაფის მოხელედ ნამყოფს—ბატიევს.

# ახალი ამბავი

*** **სახაზინო სტიპენდიები დედათა ინსტიტუტში.** წელს სახელმწიფო ხარჯით მიღებულ იქნებიან ამიერ-კავკასიის დედათა ინსტიტუტში ხუთნი; ერთი მათ შორის კავკასიის მთავარ-მართებლის განკარგულებით და დანარჩენ ოთხთა-კი კენჭს უყრიან, 4 ივნისს. ვისაც სურს, რომ თავისი შვილი ან ნათესავი კენჭზე დაუშვან შესაფერი თხოვნა და საბუთები უნდა წარუდგინონ ინსტიტუტის რჩევას ამა წლის 1 ივნისამდე, ხოლო ვინც ისეთს თხოვნას 1 ივნისამდე არ შემოიტანს, იმას მხოლოდ მომავალს წელში უყრიან კენჭს, თუ წლოვანებამ ხელი არ შეუშალა.

*** **საქველ-მოქმედო საღამო ქართული დრამ. საზოგად. სასარგებლოდ.** თებერვლის 2-ს გაიმართება ტფილისის საკრებულო დარბაზში საცეკვაო საღამო ქართული დრამ. საზოგადოების სასარგებლოდ. ამ საღამოს დიასახლისად ბრძანდება უგანათლებულესი კნეინა თამარ გრუზინსკისა.

*** † **ექიმი ვ. ე. კრუზენშტერნი.** დღეს ასაფლავებენ ამ კვირას, 25 იანვარს, ტფილისში გარდაცვალებულს ყველასაგან ცნობილს და საყვარელს ექიმს ვალერიან ედუარდის ძე კრუზენშტერნს.

ვ. ე. დაიბადა რუსეთში 1851 წ. კურსი დაამთავრა პეტერბურგის სამხედრო საქირურგო აკადემიაში 1876 წელს და იმ წლიდამვე დაიწყო სამსახური ამიერ-კავკასიაში. ოც წელიწადზე მეტია, რაც ქ. ტფილისში მსახურებდა და კერძოდაც ექიმობდა; ყველას უყვარდა იგი, როგორც გამოცდილი ექიმი და ფრიად ლმობიერი კაცი. საუკუნოდ იყოს ხსენება მისი!

*** **სოფ. საჩხერემდე რკინის გზის გაყვანა.** ამიერ-კავკასიის რკინის გზის მოხელე ინჟინერი ტ. ი. აკორონკო გაემგზავრა რკინის გზის ჰიათურის შტოზე სოფ. საჩხერემდე (ზემო იმერეთი) ლიანდაგის გაყვანის საქმეებისა გამო. ბ. აკორონკო დაბრუნდება ტფილისში ამ კვირის დამლევს.

*** **სამეურნეო ლექციები.** შაბათს 24 იანვარს კავკასიის სააბრეშუმო სადგურზე მოხდა პირველი სამეურნეო საუბარი იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა ფუტკრებს მოვლა ზამთრობით და რადგან ამ საუბარმა საერთო ინტერესი გამოიწვია და საკმაოდაც ვერ მოასწრეს საგნის გამოკვლევა, ამიტომ გადაწყვიტეს ხელ-მეორედ გაიმართოს საუბარი ამავე საგანზე შაბათს, 31 იანვარს, საღამოს 7 საათზე.

*** **მადლობის გამოცხადება.** გთხოვთ ნება მიბოძოთ თქვენი გაზეთის საშუალებით გამოვუცხადო მადლობა ხარკოვის ქართველ სტუდენტების მონდობილობით „ცნობის ფურცლის“, „კვალის“, „ჯეჯილის“ და „მწყემსის“ რედაქციებს, რომელნიც ამ 1898 წლის განმავლობაში მუქთად გვიგზავნიდნენ თავიანთ დრო გამოშვებით გამოცემებს და მით ხელს გვიწყობდნენ თვალ-ყური გვედევნებია ჩვენი ქვეყნის ცხოვრებისათვის; იმედი გვაქვს, შემდეგშიაც გამოგვიგზავნიან ზემო მოხსენებული რედაქციები თავიანთ გამოცემებს, რითაც დიდათ დაგვავალებენ.

სტუდენტი დავით მელაძე

*** **ს. კახი,** (საინგილო) **წირვა და პანაშვიდი მეფე ერეკლე მეორის სულის მოსახსენებლად.** ს. კახის წმ. გიორგის ეკკლესიაში 11 ამ თვეს იქმნა გადახდილი წირვა და პანაშვიდი ჩვენის დაუვიწყარის მეფის, გმირთა გმირის, ერეკლე მეორის სულის მოსახსენებლად. წირვაზედ და პანაშვიდზედ აუარებელი ხალხი დაესწრო. ფართო ეკკლესიამ ვერ დაიტია ყველა მლოცველები, რისა გამო ბევრს მათგანს ეკკლესიის გარეთ მოუხდათ დგომა. წირვაზედ განიცადენის დრის მღვდელმა მამა ბ. ფურცელაძემ წარმოსთქვა სიტყვა! რომელშიაც დაუხატა მსმენელებს მეფე ირაკლის დიდი გმირობა სამშობლოს დაუძინებელ მტრებთან, და მისი დიდი მეცადინობა საჯარო სასულიერო სწავლა განათლების საქმეების გაწყობაში.

— **პურის სიძვირე.** ჩვენ სოფელში ძალიან ძვირობა არის პურისა. პური ფუთი 1 მანეთი და 15 კაპ. არის, ქერი 80 კ. ფეტვი ასევე, ბრინჯი 1 მან. ექვს აბაზამდე, ღვინო იყიდება ათ შაურიდგან ერთ მანეთამდის ვედრო.

— **ცეცხლის მსხვერპლები.** ამისთანა მოუსავლობასთან და უფულობაზედ თანაც აგვყვა ამოდენა სახლების დაწვა და ყოველ დღე ფულის გამოღება ჩვენში ისე არის, რომ ვისიც სახლი დაიწვება, ის უნდა სოფელმა უზღოს. აი ეს ერთი თვე არ არის, რაც ორი სახლი დაიწვა. წარსულ დეკემბრის უკანასკნელ რიცხვებში დაიწვა სახლი გიორგი პაპიაშვილისა და აი ეხლა, 21 იანვარს ივანე ფოლადაშვილის სახლი დაიწვა. თუმცა ხალხი ბევრი დაესრო და კიდევაც ეცადნენ როგორმე გაექროთ ცეცხლი მაგრამ ჩალით დახურული სახლი ჩქარა აიღო ცეცხლმა, ხოლო სახლში რაც იყო, ის კი გამოიტანეს ივანე ბაჩალიაშვილის მეცადინობით. ღმერთმანი გვაკვირვებს სოფლის მამასახლისის საქციელი, რომ ამისთანა დროს არ ესწრობა და ხალხს არ აძხნევებს ცეცხლის გაქრობის დროს.

მონა

*** **ქ. ფოთი, დასამარხი კასის წევრთა კრება.** 16 იანვარს ქალაქის სამმართველოში მოხდა კრება, დამაარსებელთა სამარხი კასსისა ქ. ფოთში, რიცხვი დამმარსებელთა 192-ს აღემატა თითქმის; თუმცა-ღა იმ დღეს დილიდან საღამომდე საშინლათ ბერავდა ცივი დასავლეთის ქარი და ძალიან სწვიმდა, მაინც მოიყარა ხალხმა თავი ზემოხსენებულ რიცხვამდე, რომელთაც კიდევაც ჩაიწერეს თავი კასის წევრათ, საწევრო ფულის გადახდით და დაერიგათ წესდება ამ კასსისა. გაათავეს თუ არა ჩარიცხვა წევრათ, ბატონი ნ. ი. ნიკოლაძე, ამ საქმის ჩამდგმელი და დამაგვირგვინებელი, შემობძანდა სამმართველოში. ხალხი მას მიეგება დიდის სიხარულით; ბატონი ნიკოლაძე ჩაერია კრებაში და მოახსენა, რომ ამოერჩიათ პირველადვე თავმჯდომარე კრებისა კასსის წევრთაგანი, ხალხისაგან კი მიიღო პასუხათ ერთ ხმათ: «თქვენ ბატონო, თქვენ ხართ ამ საქმის მოთავე და თქვენვე უნდა იყოთ თავმჯდომარე კრებისა. ამოირჩიეს თუ არა ბატონი ნიკოლაძე თავმჯდომარეთ, მან განუმარტა ხალხს რამოდენიმე მუხლი კასსის წესდებისა. თუ რისთვის არსდება კასსა და ან რა შემწეობის მოტანა შეეძლება კასსას გარდაცვალებულის ჭირისუფლებისათვის და ან თვით გარდაცვალებულთათვის, კასსის წევრისათვის, და სხვა. ხალხი გულმოდგინებით ყურს უგდებდა ნიკოლაძის სიტყვებს. ბოლოს თავმჯდომარემ კასსის დამაარსებელ წევრებისამ მოახსენა კრებას, რომ მათ უნდა ამოირჩიონ სამი წევრი კასსის სამმართველოსი, სამი კანდიდატები ამათი და სამი წევრი სარევიზიო კამისიის, იმ რიცხვიდან, რომელნიც ითვლებიან დამაარსებელ წევრებათ სამარხი კასსისა. პირველად იყო ერთხმათ ამორჩეული ნიკ. ნიკოლაძე წევრად სამმართველოსი. ბატონმა ნიკოლაძემ არა ერთხელ განუცხადა უარი წევრობისა, არა ერთხელ მოახსენა კრებას, რომ მე არაფერი საჭირო ვარო ამ საქმეშიო, რადგანაც ამ საქმის წაყვანა აწი ყველას შეუძლიაო, ვინც კი წერაკითხვა ცოტათი იცისო. ეს საქმე გზაზეა დაყენებულიო. მე არა მაქვს მოცლა, თორემ დიდის პატივისცემით ვიქნებიო; თქვენთვის და ქალაქისთვის სჯობია, ის დრო რომელიც ამ საქმეს უნდა მოვანდომო, ქალაქის საქმეს მოხმარდესო! მაგრამ ხალხი უარზედ იდგა და ეუბნებოდა: თქვენ უნდა იყოთ წევრათ და თქვენვე უნდა გაგვიკვლიოთ გზა მსვლელობისაო, თორემ ჩვენ ვერას გავაკეთებთ და საქმეც ცუდათ წავგვაო უთქვენობითაო. მხოლოდ გთხოვთ ცოტა ხნით მიიღოთ მონაწილეობა და მერმეთ გაკაფულ გზაზე ჩვენ თვითონ ვავიდლითო!

მეტი ღონე აღარ იყო უნდა შეესრულებინა თხოვნა და დათანხმებული იყო, დათანხმდა კიდევაც. ამოირჩიეს აგრეთვე წევრებათ ბატონი ა. ი. ხოშტარია და ი. ის. ტატიევი; ამათ კანდიდატებათ: ვ. თოფურიძე, ე. გაბელია და ა. ქვანია. სარევიზიო კომისიისა: ა. ავგერინოსი, კ. ბაღბეუკ-მელიქოვი და ვ. ვაშკევიჩი. კრებამ მადლობა გამოუცხადა ბ. ნიკოლაძეს და დაიშალა $10^1/_2$ საათზე.

მეორე დღეს ე. ი. 17-ს იანვარს წევრებმა ფოთის სამარხი კასსის სამმართველოისამ ამოირჩია თვის შორის თავმჯდომარეთ ბატონი ნ. იაკ. ნიკოლაძე და ხაზინადრად ი. ტატიევი. ამ ნაირათ დღეს ჩვენ დავვიარსდა სამარხი კასსა ბატონ ნიკოლაძის თაოსნობით. ვუსურვებთ ბ-ნ ნიკოლაძეს ხანგრძლივ სიცოცხლეს. მისი ღვაწლი და შრომა ჩვენზე, ფოთელებზე, მრავალგვარია. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ბევრნი წაბაძვენ ამ კეთილ საქმეს და დაარსებენ ქალაქებში, დაბებში და სოფლებში ამ ნაირი სამარხი კასებს და ამით სამუდამოდ მოსპობენ „გადასაბუსავს“ რომელიც ძრიელ გახშირებულია ჩვენში.

დამსწრე

*** **გორი. ქალაქის მოურავის არჩევანი.** წელს ქალაქ გორის ახალი მოურავის არჩევანები იქმნება. უ' გულიშამბაროვი თვითონაც აღარ დასთამნხმდება მეორედ არჩევას, როგორც ავადმყოფი კაცი, მაგრამ მკვიდრთ დიდი დაფიქრება და მოსაზრება სჭირიათ, ახალი მოურავის დასახელებისათვის. მრავალი ასახელებს ნატარიუსად ნამყოფს უ. გარსევანიშვილს, კაცს ყოვლად პატიოსანს, სინიდისით სავსეს და საქმის ერთგულს; მაგრამ, სამწუხაროდ, ზოგნი ამბობენ, რომ არ დასთანხმდებაო.

მართალაძე

*** **ს. ფარცხანაყანევი** (ქვემოიმერეთი). **სკოლის შენობის საქმე.** 1898 წ., მაისის თვეში, ფარცხანაყანევის საზოგადოებამ დაარსა ერთკლასიანი სამინისტრო სკოლა და ამასთანავე აირჩია ადგილი სკოლის ასაგებლად. მასწავლებელიც უკვე გამოაწესეს და სანამ სკოლას საკუთარ შენობას აუშენებდნენ, სწავლა ნაქირავებ სახლში გამართეს. მაგრამ სამწუხაროდ, გამოჩნდნენ რამოდენიმე პირნი, ქონებით შეძლებულნი და იწყეს სჩივარი სკოლის ასაგებლად სხვა ადგილი უნდა აირჩესო. ამ საქმემ იქამდის მიაღწია, რომ სკოლისათვის ადგილის გამოსარჩევათ მობრძანდა სახალხო სკოლების ინსპექტორი ბ. სავიჩი მაზრის სამმართველო მოხელით. ამათ ინახულეს სამი ადგილი ამავე საზოგადოებაში, მაგრამ სკოლისათვის უმჯობესად საზოგადოებისაგან უკვე არჩეული ადგილი სცნეს. ის-ის იყო კიდეც ათავებდნენ სკოლის შენობას, რომელსაც ხსენებულმა ვაჟბატონებმა ისევ განაახლეს მთავრობასთან საჩივარი ამავე საგნის შესახებ (და უფრო სამწუხარო ის გახლავთ, რომ მათ მიემხრა და ხელი შეუწყო თვით ადგილობრივმა მასწავლებელმაც კი). წარსულ წელს ადგილობრივმა მამასახლისმა მაზრის სამმართველოს ბრძანებისამებრ ყრილობა მოახდინა, რომელსაც დაესწრო მოხელე ორი შეიარაღებული ჩაფრით. მოსვლისათანავე ბ. მოხელემ სკოლის შენობაზე მუშაობა აუკრძალა და გამოუცხადა ხალხს: ეგ შენობა თქვენ ისევ უნდა დაარღვიოთ და იქ დასდგათ, სადაც სხვებსა სურთო. მიუხედავად ამისა, ბ. მოხელე მოწინააღმდეგე მხარეს კომისსია აარჩევინა სკოლის იმ ადგილას ასაშენებლად, სადაც მათ სურდათ.

გლეხები ერთმანეთს შესჩივიან: ჩვენი თავი ჩვენვე გავიბით ხათაბალაშიო სკოლის დაარსებაზე რომ უარგვეყო, ეს დავიდარაბაც აღარ შეგვხვდებოდაო“. სკოლის შენობაზე მუშაობა შეჩერებულია.

X.

*** **დ. ოჩამჩირე** (აფხაზეთი). **ავდრები და ზღვის გაფუჭება.** თორმეტ ამ თვის აქით ჯერ ფოსტა არ მიუღიათ ჩვენს დაბაში არც რუსეთიდან და არც ტფილისიდამ. თორმეტ ამ თვიდან ზღვამ რომ ღელვა დაიწყო, მას აქეთ არ შეწყნარებულა და ამიტომ გემები თვალითაც არ გვინახავს, მეტის მეტად გაფუჭდა ზღვა და სწორედ ამისთანა ღელვა ჯერ არ ყოფილა ჩვენში და არც ბევრს ახსოვთ. 16 ამ თვეს, ნაშუაღამევს ორ საათზე ისეთი მძლავრი ქარი ამოვარდა ზღვიდან, რომ შიშით არავის სძინებია იმ ღამეს. 12 იანვარს რომ დაიწყო თოვა, არ გადაუღია დღემდე კიდევაც ერთ საჟენზე მეტი თოვლი დასდო.

— **სიმინდის და ხორაგის ფასი.** წრეულს სიმინდის ფასი ჯერ-ჯერობით ვერაფერია, მაგრამ იმედი გვაქვს, რომ ცოტ-ცოტა ფასიც აიწევა; ჩვენი იმედი ჩვეულებრივ უცხოეთია, სადაც შარშანაც დიდ-ძალი სიმინდი გაზიდეს აქედან. ჩვენში ღორის ხორცი იყიდება 1 მ. 90 კ.—2 მ. 10 კ. ფუთი. ნოვოროსიიდან მოვიდა ერთი რუსი და ამ ფასად ყიდულობს კიდეც და გზავნის ნოვოროსიაში ყოველ მიმავალ გემით, მაგრამ რა გამოვიდა, ეხლა ეს სიკეთეც მოგვესპო, რადგან, როგორც ზემოდ იყო ნათქვამი გემები ვერ შემოდიან ოჩამჩირეში გაფუჭებული გემების გამო.

ივანე სანაია

*** **დ. ჩოხატაური. ავდრებმა გაგვაჩანაგა.** 14 იანვარს შემდეგ ისეთი ქარ-ბუქი დაიწყო ამ ჩვენს დაბა ჩოხატაურში, რომ თითქმის ხალხს მიმოსვლა აუკრძალა და მოვაჭრეებსაც დუქნის კარები ვერ გაუღიათ. შეშაც ძრიელ გაძვირდა ამ ცუდი ამინდების გამო! სოფლის კაცებს სახლის ჭერი გამოუძვრიათ და დაუპიათ, ჩაუწყვიათ გოდორში და ზურგზე მოკიდული გამოაქვთ ძლივს ძლივობით და ჰყიდიან აბაზად და ხან ექვს შაურადაც! ჭერს რატომ არ გამოაცლიან სახლს, თუ კი ასეთს ფასს აიღებენ! თუ ამ ავდრებმა ასე გასტანა, თქვენი მტერი ჩალის უქონლობის გამო ხუთ თუმნიან ხარებს კლავენ, რომ ჩალაც მეტად ძვირია, თითო მუჭა შაურად იყიდება. მოხუცებულები ამბობენ, ასეთი ცივი და სასტიკი ზამთარი ჯერ არ ყოფილაო, ვაჰრობა აბა საიდგან ექმნებათ ჩოხატაურლებს.

ვ. ჩ.

*** **ს. ალი.** (ქართლი). **მედუქნეების თავ-გასულობა.** ჩვენებური მედუქნეები იმდენათ თავგასულნი არიან, რომ ერთი ორად და ერთი სამად ჰყიდიან ყველა იმას, რაც თვითონ ჩირის ფასად აქვს მოპოვებული. მაგ. გირვანქა თხის ხორცი თვითონ ულირს 2 კაპ. ჰყიდიან 7 კაპ. ღორის ხორცი ულირთ 4 კაპ. ჰყიდიან 10 კაპ. და სხვა. ყველა ამისთანების მნახველს ჩვენს მამასახლისს-კი ფიქრადაც არ მოსდის ნიხრი დაუდგინოს მედუქნეებს ყოველ საქონელზე, რაც აუცილებლად საჭიროა საზოგადოებისთვის.

ნაცნობი

*** **ნიგოითი** (გურია). **უსაფუძვლო საყვედურის ასაცილებლად.** ბ-ნო რედაქტორო! «ცნ. ფურ.» № 416-ში დაბეჭდილი იყო ბ-ნი ხიტირის წერილი, რომელშიაც სხვათა შორის ნათქვამია, რომ წვეროსანი მოურავი და თანამეცხედრე ძლივს მოჰყავდათ სახლშიო და სხვ. სახელდობრ, თუმცა არვინ იყო და-

სახელგზული, მაგრამ ზოგმა თავი იცნო და ეხლა აირია მონასტერი, ხან ვის სწამებენ იმ წერილს და ხან ვის. სხვათა შორის ჩვენზედ ბქვთ ეჭვი და ყოველ უბედურებას გვიქადიან. მიტომ ვთხოვთ გამოაცხადოთ, რომ ჩვენ იმ წერილში არავითარი ბრალი არა გვაქვს და არც დაგვიწერია რა თქვენს გაზეთში. ამასთანავე საჭიროდ ვსცნობ ვუსაყვედურო თქვენს მოამბეს, რომ მან ფსევდონიმათ აქაური მცხოვრების ნამდვილი გვარი აირჩია მიხეილ ხიტირისა, რომელსაც ლამის სიცოცხლე გაუმწარონ. საქმე ის არის ხსენებული მიხეილ ხიტირმა წერა-კითხვა არ იცის და მაინც არ ეშვებიან *)...

პროკოპი და მოსე ფირცხალიშვილები

*** **ცხინვალი.** აგდრები.15 იანვრიდგან ისეთი ქარები ქრის და ნამქერი მოაქვს, ცხინვალის საბოქაულოში, რომ მეზობელი მეზობელთან ვეღარ მიდის. ვინც კი სად მოემწყვდა, ერთი კვირა, ერთ ადგილას დარჩა; ამ თვის ოცდა ერთში გამოვიდა ხალხი ნიჩბებით და სოფლის სოფლად გზებს აკეთებენ. ადგილ-ადგილ გზები თითო საჟენის სიმაღლედ წანამქრა თოვლით.

მართალაძე

*** **ს. კვათანა** (სამეგრელო). მადლობის გამოცხადება. ბატონო რედაქტორო! უმორჩილესად გთხოვთ თქვენი პატივცემული გაზეთის საშუალებით მადლობა გამოუცხადოთ ვასილ კოსტას ძე ქორჩილავას, რომელმაც კეთილ ინება და კვათანის მომავალ სამრევლო სკოლას ოცდახუთი მანათი შესწირა და რომელმაც ამასთანავე თავისი თხზულება: „გრიგოლ განმანათლებელის მიერ ანგელოზის ხილვა“ ოცდა ათი ცალი უფასოდ გამოუგზავნა სოფელ კვათანის მცხოვრებთ.

გრიგოლ იესეს ძე ქორჩილავა

## რედაქციისაგან

**ქუთაისში.** მირონ ქანიშვილს. თქვენი წერილები ვერ დაიბეჭდა. გაზეთი სურვილისამებრ გეგზავნებათ. ლომასეს გაეგზავნება ყველა ნომრები თუ კი მოგვენახება რედაქციაში.

**გუდაუთაში.** მიცანს. თქვენი წერილი ვერ იბეჭდება.

**საგარეჯოში.** ცხინვანელს. «წერილი წიგნთ საცავის შესახებ» ვერ დაიბეჭდა.

**ტფილისში.** დავით მოლოდინაშვილს. წერილი შესახებ ტფილისის კვირაცხოვლის ნიშისა ვერ დაიბეჭდა.

**ყვირილაში.** ალ. არაბიძეს. თქვენი წერილი წიგნთ საცავის გამო ვერ დაიბეჭდა.

### შემოწირულება

**ქართვ. სტუდენტების სასარგებლოდ**

ჩვენ მივიღეთ ქართველ სტუდენ. სასარგებლოდ:

| | |
|---|---|
| თებრონია ლაზარეს ასულის პრელაშვილისაგან | 2 მ. |
| სტეფანე თ. პრელაშვილისაგან | 4 მ. |
| სულ | 4 მან. |
| წინანდელი იყო (იხ. „ცნ. ფურც“. № 436) | 218 მ. 45 კ. |
| სულ შემოსულია | 224 მ. 45 კ. |

მათ შორის:

| | |
|---|---|
| ოდესის სტუდენტ. თანხა | 75 მ. 00 |
| პეტერბურგის — — | 35 მ. 45 |
| მოსკოვისა — — — | 18 მ. 00 |
| ტომსკისა — — — | 20 მ. 00 |
| კიევისა — — — | 20 მ. 00 |
| ხარკოვისა — — — | 18 მ. 00 |
| ყაზანისა — — — | 18 მ. 00 |
| იურიევისა (დორპატისა) | 20 მ. 00 |

რედაქცია ღებულობს ყოველგვარ წვლილს სხვა-და-სხვა უნივერსიტეტის ქართველ სტუდენტების სასარგებლოდ. მსურველთ შეუძლიანთ შემოწირულება ფოსტის მარკებითაც გამოგზავნონ. შემომწირველთა სია ყოველთვის დაიბეჭდება. შემოწირულება მიიღება ერთი კაპიკიდან მოყოლებული.

ვალერ. გუნია.

*) რედაქცია ემოწმება ბ-ნ ფირცხალიშვილებს, რომ ხსენებული ამბავი არც იმათი და არც მიხეილ ხიტირიასაგან არის მოწოდებული რედაქციისადმი. რედაქ.

## გალობა და მისი მომღინარეობა

ქართულს გალობას*) დიდი კავშირი და ერთობა აქვს სიმღერასთან. ამას ადვილად მიხვდება იგი, ვისაცკი ცოტაოდენი ყურადღება მიუქცევია და ჩაჰფიქრებია და არ დავიწყნია ქრისტეანობის გავრცელება ჩვენში და მისი მოწინავე დრო. დღესაც ბევრი საგალობელია, რომელიც კილოთი არ გაირჩევა სიმღერისაგან და ბოლო ხომ უფრო აშკარად გვაჩვენებს ამას, როდესაც ნოტებზე დაიწერება და დაიბეჭდება იართავე. ძველსა, ნამდვილს კილოს და ახლად შეტანილს კილოთა შორის დიდი განსხვავებაც არის და მას შეჰნიშნავს არა ევროპიულად აღზრდილი სმენა, არამედ ის, რომელიც დედის ძუძუსთანავე შესჩვევია გალობას და სიმღერას და იმაში ამოუდგამს ენა, რომელთა რიცხვი თანდათან კლებულობს. გალობა ისე მდიდარია, განსაკუთრებით ქართული, რომ იმის შესამუშავებლად არამც თუ ძმანი მ.მ. კარბელაშვილები და ბ.ბ. ქორიძე-დუმბაძენი, არამედ რიცხვი ასჯერ მათზე მომეტებულნი რომ იყვნენ და აღჭურვილნიც უფრორე მომეტებულის ცოდნითა და გამოცდილებით მუსიკალურით, ისინიც ვერ აღმოავსებენ სიმდიდრეს ქართულის გალობისას (სიმღერას არ ვეხები ჯერ). ბევრი მასალები გვაქვს, მაგრამ მაგარი ის არის, რომ შრომა არ არის და ყოველისფერი ისეა მოცული, რომ უხერხულად ჰხდება შრომაც. თუ შრომა და მოღვაწეობა ეჭირვებოდა მეცნიერებას და მამულს ეხლა, ამოდენა მასალებს ევგროვებთ და მომკალნი-კი არსადა სჩანან? ვილამ იქიშმოს, თუ მომკალნი მკას შეუდგებიან?! ოხ, ღმერთო! ნეტავ ეღირსება ჩვენს ქართველებსაც ის დრო, რომ დაადგნენ ჭეშმარიტს გზასა?!

ამ დღეებში მივიღე სახსოვრად ერთი საგალობელი ამ წარწერით: „სრულ იქმნა, ძალითა ღთისითა, საცისკრო ესე სძლის-პირი, რომელიცა გარდმოწერილ იქმნა, სრულისა და ფიტარულის სძლის-პირიდამ“.

„ეკუთვნის მღუდელს დიმიტრი კოჰლაძეს, 1854 წელს“. სადღეგრძელოდ და მარად მოსაგონებლად ჩემისა ვუძღვნი ჩემს ძმას და შვილს მღ ვას. კარბელოვს მე მღ. დიმიტრი კოჰლაძე 1894 წ. 4 სეკტ. მარად კსენებულ იყოს მეფის ირაკლის ძე ფარნაოზ საკლობითურთ“.

ამა ახლა გადავათვალიეროთ ეს წიგნი—368 გვერდია. შესანიშნავი აქ არის ყველაზე აი რა: «ნუსხა პრელისა სრული და მრთელი თავი უცხო რამ კილო განუხრწელად ზედ და გუარნი პრელთანი“. აი რა სახელებიც:

„აკელმწიფე კილო.
„ბოხუმი,
„საჭექნი,
„სამი საბრუნავი,
„მცირე სამი საბრუნავი,
„უვცხო,
„წინა-თქმა,
„დიდი წინა-თქმა,
„უვსტაური,
„ოინი,
„მცირე ოინი,
„ყ-ღ წმიდის კილო,
„ასამაღლებელი,
„დიდი ასამაღლებელი,
„ნოინი,
„დაბანება,
„ჩაბანება,
„ჩაყანგული,
„შეყრილი,
„მრავალ გუარი,
„ამონი,
„ახაია,
„ოდია,
„დასდებლის კილო.

სრულ იქმნა. გუარნი პრელთანი, ԿԾ, 24“.

იმედია, რომ ჩვენი პატივცემულნი მოღვაწე მგალობელნი დუმბაძენი, პოლიკარპიძენი და სხვანი და მცოდნენი ყურადღებას მიაქცევენ და გაზეთით მოგვაწვდიან და შეგვატყობინებენ თავიანთს აზრს და აღნიშნავენ კიდეც თვითეულის პრელის მიმოხვრას, ან თუ საგალობლებში, ან თუ სიმღერებში; ჩვენც ვეცდებით ჩვენის მხრით ვაცნობოთ ჩვენი შენიშვნა ამ პრელებისა და მათი მიმოხვრა რამდენადაც კი შესაძლებელია ჩვენთვის.

მღ. ვასილ კარბელოვი

P. S, ეს წერილი დიდი ხანია გამზადებული მაქვს, მაგრამ არ დავაბეჭდვინე ჩემდა დამოუკიდებელ მიზეზთა გამო. იმედია, რედაქციაც დაამოწმებს.

*) ამაოდ ურევენ ერთი-ერთმანერთში გალობა იმღერეს—სიმღერა იგალობეს.

## საექიმო და სასარგებლო ცნობანი

შენიშვნა. გაზეთ ცნობის ფურცელში № 420-ში ამოვიკითხე «საექიმო ცნობანი». ბ-ნი შაგრიმანი აღნიშნავს სამატოზის (somatosas) სარგებლობას და გავრცელებას ხალხში; თანაც აცხადებს ფასს. მსურს შევნიშნო, რომ მართალია სამატოზი მარგებელია ავათმყოფზედ, თუმცა ის ხმარობს ექიმის რჩევით; უმისოთ სამატოზს შეუძლია სარგებლობის მაგივრათ, ავათმყოფს ავნოს; ამიტომ პირველათ უსაჭიროესია ექიმთან მიმართვა და კითხვა—საჭიროა მისთვის სამატოზი თუ არა? ფასი გააჩნია წონას, რამდენი იმყოფება კოლოფში: კოლოფი არის 25,0 გრამიანი (ე. ი. 6 მისხალი და 1 გრამი ე. ი. 1/4 მისხალი) ღირს 25,0 80 კაპ.. 50,0 გ. ღირს 1 მან. 50 კ. და 100,0 გრამი 2 მ. 70 კ. ვინც ბევრს ხმარობს, იმას შეუძლია გამოიწეროს 50,0 ან 100,0 და დაუჯდება უფრო იაფათ ვინემ 25,0 გრამიანი. ე. ი. 1 გირვანქას სჭირდება 25,0 გრამიანი 16 კოლოფი, 50,0 8, და 100,0 4 ამიტომ ბევრიანი კოლოფი უფრო იაფათ ჯდება. საინტერესოა შევიტყოთ, როგორც ბ-ნი შაგრიმანი სწერს, რამდენი წონა აქვს იმ კოლოფს, რომელიც ღირს 1 მ. და 90 კაპ.?

ს. იმნაძე

## სხვა-და-სხვა ამბავი

ბეჭდვითი სიტყვა პარიზის მსოფლიო გამოფენაზე. ამბობენ, რომ 1900 წლის მსოფლიო გამოფენისათვის ახლავე ამზადებენ გაზეთისა და ბეჭდვის საქმის დაწვრილებითი აღწერას არა მარტო გამოფენაზე განსახილველად, არამედ წიგნითაც, რომლითაც შეგეძლებათ ისარგებლოთ ცნობების შესაკრებად. უკვე შესდგა კომიტეტი გამოჩენილ პარიჟელ ჟურნალისტთაგან. ამ გვარივე კომიტეტების შედგენა აქვთ აზრად ყველა ქვეყნებში. განზრახულ წიგნში განხილული იქნება ბეჭდვის საქმის ისტორია, მნიშვნელობა და გავრცელება, იქვე წარმოდგენილ იქნება ყველაზე უფრო თვალ საჩინო და იშვიათი გაზეთების ასლები, გამოჩენილ მწერალთა სურათები და ცხოვრების აღწერა, ყველაზე უფრო შესანიშნავ და საყურადღებო გაზეთების ისტორია და სხ. იმედი აქვთ, რომ ხარჯს თვით ამ შრომის შემწეობით დაჰფარავენ. იმედოვნებენ, რომ ამ თავისებურსა და ფრიად სასარგებლო ნაწარმოებს ჯერ მთელი ქვეყნის დიდ-დიდი წიგნთ-საცავები შეიძენენ, რომელთა რიცხვი 10000-მდე ადის; გარდა ამისა მას იყიდიან დიდი გაზეთები, ამასთანავე ყველა მართებლობანი და მრავალი სამართველო დაწესებულება, კიდევ აურაცხელი კერძო პირნი. ამ საქმეს მისი მეთაურნი თავიანთი სარგებლობისთვის როდი ჰკიდებენ ხელს; მათ ჰსურთ გაავრცელონ ცნობანი ბეჭდვისა და გაზეთის საქმის შესახებ, დაუახლოვონ ერთი-მეორეს წარმომადგენელნი ბეჭდვითი სიტყვისა, რომელიც სულ უფრო და უფრო ვრცელდება და მნიშვნელობას იძენს, და ამით ხელი შეუწყონ არა მარტო თავისუფალ განვითარებას ბეჭდვითი სიტყვისას (მწერლობისა), არამედ დაეხმარონ ამასთანავე მის განმანათლებელ მოქმედებას საყოველთაო მშვიდობიანობისა და ხალხის კეთილ დღეობის დასამყარებლად. ეს, რასაკვირველია, ჩინებული მიზანია და ამიტომ შეგვიძლია ამ განზრახვას სრული დაგვირგვინება ვუსურვოთ.

## სამეცნიერო ამბები

საარქეოლოგო ნაშთი. იტალიელს პროფესსორს მორიგის ტიბერიის სასახლის მყუდს სარდაფში უნახავს ფრიად შესანიშნავი საარქეოლოგო ნაშთი. ეს ნაშთი წარმოადგენს კედელზე ამოჭრილს ქრისტეს ჯვარს-ცმის უხეშ მაგვარ სურათსა. ამ სურათის გარშემო აწერილია ეგ ისტორიული ხანა და თანაც იმათი სახელებიც არის ამოჭრილი, ვინც დასწრებია ჯვარს-ცმას და, რასაკვირველია, მათ შორის იესო ქრისტეს სახელიც არის მოხსენებული.

პაერში მავალი გემი. პრუსიის ჯარის კაპიტანს ალბერტ პაულსენს გამოუგონია ჰაერში მავალი გემი, რომელიც, თურმე საუცხოვოდ ასრულებს თავისს დანიშნულებას.

### თეატრი და მუსიკა

დღეს, 28 იანვარს,

სახელმწიფო თეატრი ხოროს ბენეფისი არტისტ-ქალის გ. ა. სიუნენბერგის მონაწილეობით ოპერა «პრორო».

სათავად-აზნაურო თეატრი—სომხური წარმოდგენა.

## მოწოდება

ქრისტეს მოყვარეთა კეთილ-შემომწირველთადმი.

მართლმადიდებელნო ქრისტიანენო! ქრისტეს მოციქულნი, თვით მხილველნი უფლისანი, ამცნებდნენ ყოველთა მორწმუნეთა: ურთიერთისადმი სიყვარული იქონიეთ,—კეთილსა საქმესა და ზიარებასა (ერთი ერთმანერთში მონაწილეობასა) ნუ დაივიწყებთ: რამეთუ ვითარნი მსხვერპლნი სათნო არიან ღთისა (1 პეტ. 4, ებრ—XIII. 16). ახსოვდათ-რა ესე აღთქმა მოციქულთა, რომელნი არა მხოლოდ მიიზიდავდნენ ქრისტიანეთა კეთილ-შეწირულებისადმი, არამედ თვითცა შეჰკრებამდნენ მოწყალეებათა სასარგებლოდ ღარიბთა ეკკლესიათათვის (1 კორ. XVI. 13) ვიტვირთე რა ესეთი ქრისტიანული მოვალეობა, საჭიროდ ვხადი მოვახწევინო თქვენს კეთილ ყურადღებამდინ, მოწყალენო კეთილ-შემომწირველნო, და მოგიწვევთ საქმესა ზედა ღთისა და კაცისა სასიამოვნოსა.

ქალაქს ტფილისში, სოლოლაკზე, არის აშენებული 1855 წელში დეისტვიტელნი სტატსკი სოვეტნიკის პლატიან ეგნატის ძის იოსელიანისაგან ერთი პატარა ეკკლესია, სახელსა ზედა ამაღლებისა უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესა. ეს ეკკლესია არის პატარა, ღარიბი და დავრდომილი, ასე რომ დღეს აუცილებელი საჭიროებაა მის განახლებისა და გადიდებისა. მას არა აქვს არც სამრევლო სკოლა და არცა რიგიანი საკრებულო სახლი. დიდი ხანია, რაც სასულიერო მთავრობამ იცნა მისი გადიდება აუცილებელ საჭიროებათ. საძირკველი უკვე ჩაყრილია და კედლებიც აშენებულია სათაღეთ; დანაშთენი შენობა, უქონელობისა გამო ფულისა, დაყენებულია. ამ ეკკლესიის მრევლს, სიღარიბისა გამო, არ შეუძლიანთ მისი დამთავრება, რომლისათვისა საჭირო არის ფული არა ნაკლები ხუთასი თუმნისა.

აი, ამ უკიდურესის საჭიროებისათვის, ნება-დართვით მაღალ ყოვლად უსამღვდელოესობის ვლადიმირისა, საქართველოს ექსარხოსისა, მოვიქცევი თქვენდამი ყოველთა შვილთა წმიდისა მართლ-მადიდებელთა ეკკლესიისათა და უმორჩილესად გთხოვთ ყველას, კეთილ შემომწირველთა, მიიღოთ მონაწილეობა შეწირულებითა ასაშენებლად ხსენებულის ამაღლების ეკკლესიისა.

უფალი ჩვენი იესო ქრისტე მოგიგებთ თქვენ კეთილ შემომწირველნო მცირედისა შეწირულებისათვის უდიდესსა და მრჩობლსა თვისსა მოწყალეობასა ვითარცა ამა ქვეყანასა ზედა, ეგრეთცა მომავალსა ცხოვრებასა შინა.

შეწირულება ყველას შეუძლიან გამოგზავნოს ქალაქ ტფილისში ამაღლების ეკკლესიის კრებულის სახე-

ლზე, ანუ შენობის კომიტეტის სახელზე.

უფროსობისად ვსთხოვ ბ.ბ. სხვადასხვა გაზეთების რედაქტორებს, ამეფილ ინებონ და მოსკენ თავიანთ მეზობლებში მეორეები ფურცელი და მოგვაწვდონ ეს ხსენებული მოწოდება და მით ხელი მოგვმართონ ამ ეროვილ საქმის შენობოებაში.

ანდრეაზ ეკლესიის მეფეცელი ფალიანი
(6—2) ᲗᲐᲚᲐᲕᲐᲜᲘ


## ქართველთა ძმანსაზოგადოება

### ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲔᲑᲘ

(ისეთები სიტყვის ეთიმენი, ქართველ ეკლესიის პირველნი, ბაღის ეკლესიები)

ისტორიული ს. ეკლესიის (მოწმეებისანი) ეტერიალ ხსენითათ და ალეგე ᲛᲣ-IV ტომი ᲛᲔᲣᲩᲘᲡᲘ ᲔᲙᲚᲔᲡᲘᲐᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡᲐ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲬᲘᲗᲐᲗᲐᲗ . . . . . 2—50

ᲐᲚᲔᲒᲔ ᲛᲔᲣᲩᲘᲡᲘᲡ ᲔᲙᲚᲔᲡᲘᲐᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡᲐ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲬᲘᲗᲐᲗᲐᲗ . . . . . „—80

ᲐᲚᲔᲒᲔ ᲛᲔᲣᲩᲘᲡᲘᲡ ᲬᲘᲗᲐᲗᲐᲗ . . . . 1—25

ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲔᲑᲘ ᲐᲠᲥᲘᲞᲘᲡᲙᲝ�პᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡᲐ ᲓᲐᲛᲐᲡᲬᲠᲘᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡᲐᲜᲘᲡ . . . . . „—15

ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲔᲑᲘ ᲜᲘᲜᲝᲕᲔᲑᲘᲡ ᲬᲘᲗᲐᲗᲐᲗ . . . „—30

ᲐᲚᲔᲒᲔ ᲙᲘᲠᲚᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡ ᲛᲔᲣᲩᲘᲡᲘᲡ ᲬᲘᲗᲐᲗᲐᲗ . . . . 2—50

ᲐᲚᲔᲒᲔ ᲢᲝᲛᲘ III . . . . 1—„

ᲐᲚᲔᲒᲔ ᲢᲝᲛᲘ IV, ᲐᲡᲔ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲡ . . . . . 1—10

ᲐᲚᲔᲒᲔ ᲙᲘᲠᲚᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡ ᲛᲔᲣᲩᲘᲡᲘᲡ ᲬᲘᲗᲐᲗᲐᲗ . . . . 3—„

ᲬᲘᲗᲐᲗ . . . . 1—„

ᲡᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲔᲑᲘ ᲒᲣᲠᲘᲔᲚᲘᲡ ᲛᲘᲬᲘᲡᲗᲕᲘᲡ . . . . . „—20

ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲣᲚᲘ ᲐᲠᲒᲘᲚᲘ, ᲢᲝᲛᲘ I 1—„

ᲐᲚᲔᲒᲔ ᲙᲘᲠᲚᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡ ᲛᲔᲣᲩᲘᲡᲘᲡ ᲬᲘᲗᲐᲗᲐᲗ . . . . 2—50

ᲐᲚᲔᲒᲔ ᲢᲝᲛᲘ II . . . . 1—„

ᲐᲚᲔᲒᲔ ᲙᲘᲠᲚᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡ ᲛᲔᲣᲩᲘᲡᲘᲡ ᲬᲘᲗᲐᲗᲐᲗ . . . . 2—50

ᲨᲐᲜᲗᲘᲡ ᲬᲘᲗᲐᲗᲐᲗᲘᲡ, ᲑᲐᲠᲗᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ . . . . . „—25

ᲡᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡ . . . . . „—75

ᲐᲚᲔᲒᲔ ᲙᲘᲠᲚᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡ ᲛᲔᲣᲩᲘᲡᲘᲡ ᲬᲘᲗᲐᲗᲐᲗ . . . . 1—50

ᲨᲘᲜᲐᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲘᲡ ᲡᲘᲢᲧᲕᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ . . . . 1—50

ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲣᲚᲘ ᲐᲠᲒᲘᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, ᲢᲝᲛᲘ I, ᲛᲔᲠᲕᲔ . . . . 1—„

ᲐᲚᲔᲒᲔ ᲜᲘᲜᲝᲕᲔᲑᲘᲡ, ᲛᲘᲜᲘᲡ . . . . . „—20

ᲒᲔᲠᲒᲔᲚᲘ ᲒᲠᲘᲒᲝᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ . . . . . 2—50

ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲘᲡ-ᲜᲘᲜᲝᲕᲔᲑᲘᲡ ᲛᲔᲣᲩᲘᲡᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ . . . . . „—25

ᲡᲐᲭᲘᲠᲝᲕᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲐᲡ ᲠᲘᲜᲔᲚᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ, Დ. ᲑᲝᲠᲢᲝᲚᲘᲡ . . . . . „—40

ᲛᲔᲠᲒᲔ ᲓᲐᲛᲝᲜ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲣᲚᲘ ᲓᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲪᲘᲜᲔᲑᲘᲡ Ნ. ᲣᲠᲘᲤᲘᲜᲘᲡ . . . . . „—40

ᲛᲔᲠᲒᲔ ᲠᲝᲛᲘᲡ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘᲞᲘᲡ . . . . . 1—„

ᲒᲔᲠᲒᲔᲚᲘᲡ Დ ᲨᲔᲠᲒᲝᲕᲘᲡ, ᲠᲝᲛᲘᲡ Დ. ᲡᲣᲠᲘᲜᲝᲕᲘᲡ . . . . 1—60

ᲙᲘᲚᲘᲙᲘᲐᲜᲘᲡ, ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲣᲚᲘ ᲜᲐᲠᲙᲕᲔᲡᲘᲡ . . . „—20

ᲒᲠᲘᲒᲝᲚ ᲒᲔᲚᲘᲫᲔᲜᲘᲡ ᲐᲛᲑᲝᲜᲘᲡ, ᲡᲘᲢᲧᲕᲔᲑᲘᲡ . . . . . —50

ᲡᲘᲜᲗᲔᲖᲘᲡ ᲨᲔᲠᲒᲝᲕᲘᲡ . . . . . —3 30

(100—46)

## ᲘᲡᲔᲠᲒᲔᲚᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ

### ᲐᲓᲚᲘᲡ ᲛᲣᲠᲒᲝᲕᲔᲚᲘ ᲒᲐᲛᲔᲪᲔᲚᲘ

### ᲩᲐᲜᲐᲬᲔᲠᲘ ᲘᲜᲘᲡᲘ

(ᲘᲠᲐᲜᲘᲡ ᲓᲐ ᲐᲠᲐᲑᲘᲗᲐ)

ᲐᲠᲘᲡᲘᲡ „ᲒᲑ. ᲤᲝᲠᲪ.“-ᲗᲐ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲗ

(12—11)



Дозволено цензурою. Тифлисъ, 28-го Января, 1898 г.

ᲡᲢᲐᲛᲑᲘᲗ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲣᲚᲘᲐ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲡᲐᲛᲬᲔᲠᲚᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐᲠᲑᲐᲖᲘᲡ Დ. № 28. ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲝᲠᲘ-ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲔᲚᲘ ᲕᲐᲢ. ᲒᲣᲜᲘᲐ



## Открыта подписка

*на изданіе подъ названіемъ*

## „ИСТОРІЯ РОССІИ“,

имѣющее выйти въ 24-томахъ, изъ коихъ въ составъ первыхъ 12-ти войдетъ полностью (безъ примѣчаній) «Исторія Государства Россійскаго» Н. М. Карамзина, остальные же 12 томовъ будутъ служить этому труду продолженіемъ.

Появленіе новаго, предпринятаго нами изданія, названіемъ «Исторія Государства Россійскаго» Карамзина не нуждается, по нашему мнѣнію, въ какомъ либо оправданіи. Достоинства, которыми отличается это замѣчательное сочиненіе, говорятъ сами за себя, а громкая, вполнѣ заслуженная имъ извѣстность дѣлаетъ ему право на самое широкое распространеніе.

Другое дѣло—вторая половина нашего изданія, имѣющая цѣлью изложеніе дальнѣйшихъ событій русской исторіи почти до нашихъ дней и потому представляющая собою какъ бы продолженіе названнаго труда Карамзина. Считаемъ необходимымъ, однако, оговориться, что, разумѣется, связь между этими двумя частями нашего изданія можетъ быть только внѣшняя, такъ какъ для продолженія, въ буквальномъ смыслѣ, сочиненіи знаменитаго историка надо быть вторымъ Карамзинымъ. Предлагая же публикѣ два названныхъ труда, какъ нѣчто цѣлое, мы руководились слѣдующими соображеніями. Какъ извѣстно, Карамзинъ не окончилъ, къ сожалѣнію, своей «Исторіи Государства Россійскаго»—доведенная имъ до послѣднихъ лѣтъ смутнаго времени на руси, она обрывается, такъ сказать, на полусловѣ. Такимъ образомъ, наиболѣе интересный періодъ русской исторіи, именно XVII, XVIII и XIX столѣтія, остался малодоступнымъ большинству читающей публикѣ, и обнаго, подобно Карамзинскому, труда, который содержалъ бы популярное изложеніе событій этихъ трехъ вѣковъ, въ русской литературѣ донынѣ не имѣется, если не считать такими школьные учебники и университетскіе курсы исторіи, преслѣдующіе свои спеціальныя задачи. Что касается сочиненій извѣстныхъ позднѣйшихъ историковъ (напр., Соловьева, Костомарова и друг.), въ которыхъ изложена значительная часть указанныхъ событій, то они, при всѣхъ своихъ несомнѣнныхъ достоинствахъ, представляется, однако, малодоступными читающей массѣ—одни по своему ученому изложенію, другіе по своей высокой цѣнѣ и т. п. Наконецъ, историческія монографіи, а также историческіе романы и повѣсти нельзя даже принимать во вниманіе, какъ совершенно непригодные для вышеупомянутой цѣли.

Между тѣмъ потребность въ знаніи нашего историческаго за послѣдніе вѣка развитія все болѣе и болѣе увеличивается, и потому распространеніе такого знанія путемъ популярнаго изложенія этого развитія слѣдуетъ признать весьма желательнымъ.

Или на встрѣчу этой потребности, мы и намѣрены дать въ послѣднихъ 12-ти томахъ нашего изданія обстоятельный обзоръ всѣхъ событій, имѣвшихъ мѣсто въ жизни Россіи въ періодъ отъ смутнаго времени до вонцестнія на престолъ Императора Александра III, въ какомъ общепонятномъ изложеніи, основанномъ на обширной цѣнной литературѣ, которую располагаетъ нынѣ русская исторіографія. При этомъ мы сдѣлали наше изданіе общедоступнымъ и по его крайне низкой цѣнѣ. Каждый томъ будетъ заключать въ себѣ 15 печ. лист., формата in 8°, всѣ же 24 тома составятъ до 400 печ. лист. или болѣе 6,000 страницъ.

Подписная цѣна: безъ доставки **4 р. 50 к.**, съ доставкою и пересылкою **6 р.**—Допускается разсрочка: при подпискѣ—2 р.—по полученіи 6-го тома—2 р. и по полученіи 12-го тома 2 р.—Но выходѣ 8-го тома подписная цѣна будетъ повышена.

Вышли изъ печати первые 4 тома и высылаются подписчикамъ немедленно; слѣдующіе печатаются и будутъ разсылаться по мѣрѣ выхода.

Пріемъ подписки производится въ конторѣ изданія (С.-Петербургъ, Литейный проспектъ, д. 33, кв. 13) ежедневно отъ 10 до 4 час. дня.

(12—2) Издатель **В. Максимовъ.**

## Открыта подписка на 1898 годъ

(второй годъ изданія)

*на еженедѣльный иллюстрированный журналъ*

## „ТЕАТРЪ и ИСКУССТВО“

*Въ 1897 году помѣщены были въ журналѣ произведенія слѣдующихъ лицъ:* Лисѣенко В. Г., Александрова Н. А., Амфитеатрова А. В., Арбенина Н. Ф. Бахтурова Э. Д., Бентовина В. И., Гнѣдича П. П., Далматова В. П., Дѣльова А. И., Карпѣева М. В., Карпова Е. П., Кнорозовскаго И. М., Кояловича М. М., Кравченко Н. И., Кугеля А. Р., Ленскаго Ал. П., Немировича-Данченко Вл. И., Плещеева А. А., Потапенко И. Н., Преображенскаго В. П., проф. Сакетти Л. А., Тихонова В. А., Федорова М. П., Фурга С Г., Южнаго М. Г., Ясинскаго І. І. и др.

*Кромѣ названныхъ лицъ обѣщано сотрудничество:*

Вейнберга П. И., Голицына кн. Д. П. (Муравлина), Немировича-Данченко Вас. И., Сафонова С. А., проф. Соловьева Н. Ф. и нѣк. др.

*Статьи по общественнымъ вопросамъ и теоріи искусствъ, театра и литературѣ. Фельетоны, Критическіе этюды. Беллетристика. Обширная корреспонденція.*

Свыше 500 иллюстрацій, портретовъ, нотныя приложенія и т. п.

*За годъ изящный томъ на хорошей бумагѣ*

**Свыше 1000 страницъ и сверхъ того**

не менѣе 15 пьесъ, отдѣльными приложеніями, стоющихъ 20—25 р. Въ 1897 г. даны, между прочимъ слѣдующіе пьесы, имѣвшіе шумный успѣхъ: «Трильби», «Катастрофа», «Накануне», «Водоворотъ», «Влюбленная», «Вѣра Иргеньева», «Трудовой день», «Волшебная сказка» и другіе.

Изданіе особенно рекомендуетъ любительскимъ кружкамъ, библіотекамъ, общественнымъ собраніямъ, клубамъ и кабинетамъ для чтенія.

Подписная цѣна за годъ съ доставкою 6 р.

„ „ „ подгода „ 4 р.

**Допускается разсрочка при подпискѣ 2 р. и по 2 р. 1-го Марта и 1-го Іюня.**

Адресъ редакціи и конторы: *С.-Петербургъ, Моховая, 45.*

Редакторъ **А. Р. Кугель.** Издательница **З. В. Тиновсева** (Холмская).

(6—1)

## „НЕДѢЛЯ“ (10—10)

**Принимается подписка на 1898 г. [тридцать-первый годъ изданія].**

«НЕДѢЛЯ» состоитъ изъ двухъ изданій: еженедѣльной общественно политической газеты „Недѣля“ и ежемѣсячнаго литературнаго журнала «КНИЖКИ НЕДѢЛИ».

Соединеніе еженедѣльной общественно-политической газеты съ ежемѣсячнымъ литературно-критическимъ журналомъ даетъ возможность редакціи „НЕДѢЛИ“ охватывать въ своемъ изданіи всѣ интересы текущей жизни, подлежащіе вѣдѣнію періодической печати.

Цѣна газеты „НЕДѢЛИ“ съ „КНИЖКАМИ НЕДѢЛИ“ **девять рублей** въ годъ съ пересылкой и доставкой.

Въ уплатѣ подписной суммы допускается разсрочка: при подпискѣ 5 р. и къ 1-му іюня—4 р., а также и на другихъ условіяхъ, по соглашенію подписчика съ конторой редакціи.

**Подписка принимается:** въ С.-Петербургѣ, въ конторѣ редакціи „НЕДѢЛИ“, Литейный, 9. Редакторъ-издатель **В. П. Гайдебуровъ.**

## ᲬᲘᲗᲔᲚᲘ ᲝᲠᲘᲡ ᲓᲐᲡᲢᲐᲠᲔᲑᲐ

**ᲛᲔᲠᲔ ᲘᲠᲐᲜᲘᲡ ᲓᲐ ᲝᲡᲜᲔᲚᲘ ᲥᲐᲚᲘ**, სახელოთ და საკმაწყალო მოიხსენება, ორი სურათით, ფასი ერთი შაური.

**ᲛᲝᲡᲐᲚᲝᲕᲚᲘ ᲛᲔᲠᲔᲚᲘ**, ანუ ᲕᲘᲠᲩᲮᲘᲜᲔᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲐᲠᲑᲔᲚᲝ ᲪᲮᲝᲕᲔᲚᲘᲡ ᲓᲐ ᲛᲘᲠᲘᲜᲔᲚᲘᲡ, ᲝᲠᲘᲡ ᲡᲣᲠᲐᲗᲘᲗ, ᲤᲐᲡᲘ ᲔᲠᲗᲘ ᲨᲐᲣᲠᲘ.

**ᲙᲘᲜᲝᲗᲔᲐᲢᲠᲘ**, რომელშიაც მოთავსებულია საკმაწყალო მოთხრობანი: ᲒᲝᲠᲘᲡ-ᲗᲐᲜᲓᲘᲡᲐ, ᲚᲔᲝᲜᲘᲓᲘᲡ, ᲓᲔᲠᲔᲤᲘᲡ და ᲚᲔᲕ ᲢᲝᲚᲡᲢᲝᲘᲡ, ᲤᲐᲡᲘ ᲝᲠᲐ ᲨᲐᲣᲠᲘ.

**ᲙᲘᲠᲘᲚᲝᲡᲘᲡ ᲣᲤᲝᲡᲔᲑᲐᲜᲘᲗᲐ**, ანუ საᲛᲝᲜᲐᲠᲮᲘᲡ ᲛᲜᲘᲨᲕᲜᲔᲚᲝᲑᲐ ᲛᲝᲜᲐᲠᲮᲘᲡ ᲓᲐ ᲛᲝᲜᲐᲠᲗᲐ ᲔᲠᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, ᲤᲐᲡᲘ ᲝᲠᲐᲛᲘ ᲨᲐᲣᲠᲘ.

**Разборъ учебныхъ руководствъ по русскому языку**, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲜᲙᲘᲗᲚᲔᲑᲘᲐ ᲐᲠᲜᲐᲚ ᲨᲔᲠᲬᲔᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ: ᲚᲔᲥᲪᲘᲔᲑᲘᲡ, ᲣᲛᲘᲜᲘᲡᲬᲝᲚᲘᲡ, ᲕᲝᲚᲢᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐ ᲙᲐᲠᲐᲛᲖᲘᲜᲘᲡ. ᲤᲐᲡᲘ ᲝᲠᲐᲛᲘ ᲨᲐᲣᲠᲘ.

ეს წიგნები და სხვა ნაწერები გოგებაშვილის იყიდება ᲥᲣᲠᲐᲗᲘᲗᲘᲡ ᲒᲐᲖᲐᲤᲘᲡᲬᲔᲠᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲨᲘ და სხვა წიგნის მაღაზიებშიც ᲘᲛᲘᲗ და ᲓᲐᲓᲘᲗ ᲡᲐᲭᲘᲠᲝᲕᲔᲚᲘᲡᲐ. (15—15)

## ᲝᲠᲘᲗᲐ ᲞᲝᲓᲘᲣᲛᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲐ

*ᲛᲝᲜᲐᲠᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲡᲬᲠᲘᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ*

## ᲛᲣᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲔᲑᲘ

ᲛᲝᲜᲐᲠᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲡᲬᲠᲘᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲠᲬᲧᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲥᲐᲠᲮᲜᲔᲑᲘ

## MYKOMOLNYЯ

## МЕЛЬНИЦЫ

паровыя, водяныя, конно-приводныя

изготовляетъ какъ спеціальность

машинно-строительный заводъ инженеровъ

**Яралова и Алиханова**

*въ Тифлисѣ,* (100—94)

Александровская улица, собств. домъ